

DET NORSKE TRAVSELSKAPS DOMSKOMITE

Sak nr. 5/2025

Dato: 1. september 2025

Saksøker:

Det Norske Travselsskaps Påtalekomite
Postboks 194, Økern 0510
Oslo

Saksøkt:

Anders Langerud
*** [Bostedsadresse]
*** [Postnummer -/sted]

Domskomiteens sammensetning:

Randi Merete Wahl (leder)
Jan Roger Humlebekk
Anders Morken

Det har ikke framkommet innsigelser mot Det Norske Travselsskaps Domskomite (heretter Domskomiteen) sammensetning og Domskomiteens medlemmer er ikke kjent med forhold som skulle innvirke på deres habilitet.

Saken gjelder: Brudd på DNTs Løpsreglement og Særskilte bestemmelser for obligatorisk vaksinerings mot hesteinfluensa.

Sakens forberedelse

Det Norske Travselsskaps Påtalekomite (heretter Påtalekomiteen) har, den 24. mars 2025, besluttet påtale mot Anders Langerud for overtredelse av DNTs Løpsreglement og Særskilte bestemmelser for obligatorisk vaksinerings mot hesteinfluensa.

Domskomiteen mottok påtalebeslutningen 7. april 2025 og oversendte denne til Langerud samme dag. Tilsvarefrist ble satt til 28. april 2025, samtidig som det ble opplyst om muligheten til å kreve muntlige forhandlinger. Da Domskomiteen ikke mottok bekreftelse på mottak, ble han kontaktet pr. telefon — der det ble oppgitt at eposten ikke var mottatt. Ny epost til samme adresse ble sendt 21. juli, med utsatt tilsvarefrist. Heller ikke nå ble mottak bekreftet, heller ikke etter påminnelse 29. juli 2025. Domskomiteen tok igjen telefonisk kontakt 4. august, der Langerud bekreftet at påtalebeslutningen var mottatt. Etter søknad fikk Langerud forlenget tilsvarefristen til 22. august 2025 og tilsvare ble mottatt på fristens siste dag.

Fremstilling av saken

Påtaalen omfatter fire travhester i trening hos Anders Langerud, som ikke ble forskriftsmessig vaksinert i 2024.

Beak's Juliano

Beak's Juliano er en norskfødt varmbloodsvallak født i 2016, som har vært eid av Langerud siden 28. juni 2023. Hesten har startet 14 ganger i Langeruds regi og har et grunnlag på NOK 47 703,-.

Hesten er vaksinert forskriftsmessig (årlig) frem til 2024.

Beak's Juliano har startet i fem løp i perioden hesten ikke var forskriftsmessig vaksinert mot hesteinfluensa.

Tayno Go Girl

Tayno Go Girl er ei norskfødt varmbloodshoppe født i 2021, som har vært eid av Langerud siden 6. september 2023.

Hesten er vaksinert forskriftsmessig (årlig) frem til 2024.

Hesten har startet i et prøveløp i perioden hun ikke var forskriftsmessig vaksinert.

Frøya A.K.

Frøya A.K. er ei norskfødt kaldblodshoppe født 2017. Langerud er oppdretter av hoppa og har eid den hele dens liv.

Hesten er vaksinert forskriftsmessig (årlig) frem til 2024.

Hoppa har kun gjort to starter i prøveløp, uten å bli godkjent for deltakelse i totalisatorløp. Frøya A.K. har ikke deltatt i løp i den perioden hoppa ikke var forskriftsmessig vaksinert.

Sirrah

Sirrah er en svenskfødt kaldblodshoppe født i 2017. Hun har vært eid av Bente Foss og Arvid Risbergseter siden 9. mai 2023. Bente Foss er Langeruds mor, og Langerud har vært trener av hesten i hele perioden hesten har vært eid av Foss.

Hesten er vaksinert forskriftsmessig (årlig) frem til 2024.

Sirrah har startet fire ganger i Langeruds regi, men ingen av disse startene er gjort i perioden da hoppa ikke var forskriftsmessig vaksinert mot hesteinfluensa.

Anders Langerud har vært innehaver av en amatør trenerlisens i flere perioder, og sammenhengende siden 7. februar 2023 og frem til dagens dato. Han har sine hester oppstallet på egen gård på Kløfta i Ullensaker kommune.

Langerud hadde seks hester på sin treningsliste på tidspunktet for regelbruddet.

Den 25. august 2024 ble veterinærassistenten på Momarken travbane kontaktet av utøvere som rapporterte om en observasjon der en hest ble tilført et blankt stoff fra ei sprøyte ved ankomst til banen. Hesten var Beak's Juliano, som skulle starte i siste løpet den aktuelle dagen.

Langerud forklarte at det som var blitt observert av andre utøvere, var at han ga hesten en saltvannssoppløsning oralt.

Det ble tatt dopingprøve av hesten, og med Langeruds samtykke ble også alt utstyret og hestetransporten til Langerud gjennomgått.

I hanskerommet på hestebilen ble det funnet en pose med fire hetteglass med vaksiner av merket Equilis Prequenza Te. Sammen med vaksinene ble det funnet en liten bunke med kanyler og noen 2,5 ml sprøyter.

Vaksiner av merket Equilis Prequenza stimulerer til immunisering mot begge virusvariantene av hesteinfluensa, både A/equi 1 og A/equi 2. Vaksinene stimulerer også til immunisering mot tetanus (stivkrampe). Ett hetteglass Equilis Prequenza inneholder en vaksinedose beregnet til hest.

Klistremerket med batchnummeret var fjernet på samtlige hetteglass. Ingen av hetteglassene var åpnet, og de inneholdt blank væske i en mengde på 1 ml, som er dosen som gis til hest.

Baneveterinæren la alle vaksinene, kanylene og sprøytene i en forseglingspose, som ble levert til DNT den påfølgende tirsdagen. I forbindelse med utredningen på Momarken ønsket ikke Langerud å forklare seg om hvorfor han oppbevarte vaksinene i hanskerommet, eller hvor han hadde fått dem fra.

På denne bakgrunn gjennomførte DNTs avdeling for hestevelferd en stallkontroll hos Anders Langerud tre dager etter, 28. august 2024. Langerud ble da konfrontert med at han hadde fire ubrukke vaksiner liggende i hanskerommet på bilen sin. Han kunne ikke gi noen god forklaring på dette og fremholdt at han ikke husket hvorfor de var havnet der. Han forklarte at han hadde hatt det veldig travelt på jobb i perioden like før sommeren.

Det kom etter hvert frem at det hadde vært meningen at veterinæren skulle komme innom tidlig på sommeren for å sette vaksiner etter at han hadde vært på travløp på Biri, men at det ikke hadde skjedd. På spørsmål om hvem som klistret inn vaksinelappene med batchnummer i passene, svarte Langerud at det ikke var gjort av ham. Langerud valgte senere i samtalen å bekrefte at de fire hestene som var innrapportert til DNT som vaksinert 6. mai 2024; Beak's Juliano, Tayno Go Girl, Frøya A.K. og Sirrah ikke var vaksinert i tråd med denne informasjonen, og innføringen i hestenes pass dermed heller ikke korrekt.

Langerud hadde ikke hestepassene tilgjengelig under stallkontrollen, da de lå i en hestebil som var på verksted. Pass og helsekort ble derfor fotografert morgenen etter, den 29. mai 2024, på gården til Langerud. Det fremgikk av disse at det var veterinær Gunvor Sveen som hadde ført informasjonen i hestepassene.

Veterinær Sveen har bekreftet at hun utleverte fire vaksiner til Langerud den 5. mai 2024, og at det var Langerud selv som skulle administrere disse til hestene Beak's Juliano, Tayno Go Girl, Frøya A.K. og Sirrah.

DNT har i det vesentlige anført:

I saken som omhandlet et mulig brudd på DNTs Antidopingreglement har utredningen ikke funnet beviser for at hesten Beak's Juliano ble gitt en ulovlig behandling i forbindelse med starten på Momarken Travbane den 25. august 2024.

Derimot påberopes at Beak's Juliano, Tayno Go Girl, Frøya A.K. og Sirrah ikke er vaksinert i henhold til DNTs bestemmelser om obligatorisk vaksinering mot hesteinfluensa. To av hestene har startet i løp innenfor den perioden de ikke har vært forskriftsmessig vaksinert. Det er videre sannsynlig at flere av hestene har vært på lokalbanen Kulmoen, der Langerud har oppgitt at han trener sine hester fast.

Primo mai 2024 gjorde Anders Langerud og veterinær Gunvor Sveen en avtale om vaksinerings av fire av Langeruds hester, der vaksineperioden på 365 dager ville utløpe innenfor relativt kort tidsrom. Behovet for revaksinerings gjaldt i særlig grad hestene Beak's Juliano og Tayno Go Girl, som i henhold til vaksinebestemmelsene måtte revaksineres henholdsvis innen 9. mai 2024 (Beak's Juliano) og 22. mai 2024 (Tayno Go Girl).

Etter avtale med veterinæren skulle Anders Langerud selv administrere vaksinene til hestene, mens Sveen innrapporterte vaksinene til DNTs system, samt førte dokumentasjonen inn i de respektive hestenes pass. Det er kun veterinærer som har tilgang til å registrere vaksiner via DNTs Vetapp, og det er kun veterinærer som skal føre inn opplysninger om vaksiner i passene.

Langerud unnlot å overholde sin del av avtalen med veterinær Sveen, og vaksinene ble i stedet liggende i hanskerommet på Langeruds hestetransport i flere måneder. Unnlatelsen skjedde til tross for at han var klar over at manglende revaksinerings ville medføre at hestene ikke lenger var vaksinert i tråd med bestemmelsene i DNTs Løpsreglement § 4-5, og særskilte bestemmelser om obligatorisk vaksinerings mot hesteinfluensa.

Det er ansvarlig treners ansvar at regelverket om obligatorisk vaksinerings overholdes. Bestemmelsene om obligatorisk vaksinerings av hester er implementert i DNTs sportssystem slik at hester som ikke er vaksinert i tråd med bestemmelsene automatisk blir avvist ved innmelding til travløp. I denne sak har Langerud sørget for at hans veterinær i god tro har rapportert inn vaksiner på hester som han selv ikke har vaksinert. Dette har videre medført at hestene ikke har blitt utelukket fra travløp til tross for manglende vaksinerings. To av hans hester har til sammen deltatt i seks travløp, herunder fem totalisatorløp og ett prøveløp, i perioden hvor de ikke har vært forskriftsmessig vaksinert. Videre har han jevnlig benyttet andre anlegg (lokalbane) til trening av hestene, der det både oppstalles hester permanent, og hvor også andre benytter anlegget til å trene sine hester.

Hesteinfluensa er en akutt og svært smittsom virussykdom som angriper luftveiene til hesten. Hester som ikke er vaksinerte kan bli alvorlig syke, og dette kan i sin ytterste konsekvens føre til dødsfall.

Bestemmelsene om forskriftsmessig vaksinerings mot hesteinfluensa er utarbeidet både for å beskytte hest på individnivå, men også hestepopulasjonen som sådan. Gjennom forskriftsmessig vaksinerings opparbeider hestene god immunitet mot sykdommen, noe som betyr at de vil ha mindre sjanse for å bli syke dersom de eksponeres for smitte.

Syke hester har et stort potensial for å spre smitte videre til andre hester. I travsporten, der hestene både trener og konkurrerer sammen på felles anlegg, er risikoen for at en eventuell smitte sprer seg svært stor.

Påtalekomiteen har nedlagt følgende

påstand:

For forsettlig overtredelse av DNTs Løpsreglement og Særskilte bestemmelser for obligatorisk vaksinerings mot hesteinfluensa dømmes Anders Langerud til bot pålydende NOK 40 000, -, jf. DNTs Lov § 11.5 (1) b).

Anders Langerud har i det vesentlige anført:

Manglende vaksinerings skyldes en forglemmelse som beklages.

Langerud retter kritikk mot DNT for måten han ble behandlet på; «som en skyldig skurk».

Han viser videre til påtalens anførsel om faren for smitte ved bruk av Kulmoen travbane, og anfører at det i all vesentlighet er hobby-hester som er oppstallet der, og hvor kun halvparten er vaksinert mot hesteinfluensa.

Anders Langerud har ikke nedlagt formell påstand, og erkjenner forholdet i påtalen. Han anfører dog at DNTs påstand om bot, kr. 40.000,- er alt for streng for en forglemmelse. Det vises videre til at størrelsen på boten er urimelig da angjeldende hest knapt løste premier. Botens størrelse vil også være en urimelig byrde for Langeruds personlige økonomi.

Domskomiteens vurdering:

Det er ubestridt at de fire hestene Beak's Juliano, Tayno Go Girl, Frøya A.K. og Sirrah ikke er vaksinert i henhold til Løpsreglementet.

Det er ikke uvanlig at veterinærer overlater til hesteeier å sette intramuskulære injeksjoner, etter opplæring, som i herværende tilfelle. Dette er en praksis som bygger på tillit. Veterinær melder inn gjennomført vaksinasjon i tillit til at hesteeier faktisk foretar vaksinasjonen og DNT har tillit til at innmeldte vaksinasjoner faktisk er gjennomført. Det finnes ingen reell mulighet til å faktisk sjekke at vaksinasjonen er foretatt, dersom veterinærer har meldt inn dette i Vetapp. I herværende tilfelle var det en ren tilfeldighet at overtredelsen ble oppdaget.

Langerud har forklart at den manglende vaksineringen skyldes en forglemmelse. Betydningen av, og fokuset på vaksinering av hester er betydelig i travmiljøet. Det må antas at samtlige som driver med travhester kjenner til hvor viktig denne vaksinasjonen er. Domskomiteen finner det derfor vanskelig å unnskyldte en slik forglemmelse og ser følgelig ikke at det kan kvalifisere som en formildende omstendighet.

Domskomiteen anser at Anders Langerud har opptrådt sterkt klanderverdig ved å unnlate å vaksinere fire av sine hester i tråd med DNTs bestemmelser om obligatorisk vaksinering mot hesteinfluensa. Dette forsterkes av at informasjon om vaksinering allerede var rapportert inn i DNTs sportssystem. Det å legge til rette for at informasjon om vaksinering av hester rapporteres inn i DNTs sportssystem på feilaktig grunnlag, har videre medført at Langerud unngikk at hans hester automatisk ble stoppet ved innmelding til travløp. På denne måten kunne Beak's Juliano starte uvaksinert i fem travløp og Tayno Go Girl i ett prøveløp.

Videre er det utvilsomt at den manglende vaksineringen ikke bare har satt hans egne hester i fare, men også andre, fordi smitterisikoen er svært stor.

Denne smitterisikoen er spesielt stor der flere hester møtes, herunder på trenings- og totalisatorbaner. Langerud benytter Nes Travlags Kulmoen Travbane som treningsbane for sine hester. Han anfører i sitt tilsvarende svar at halvparten av de oppstallede hestene på Kulmoen er uvaksinerte «hobby-hester».

Dersom dette er tilfelle, er dette i strid med regelverket for travbaner drevet av travlag som hører inn under DNT, jfr. Hestevelferdsreglementet § 4-1 (2). Og om så er, er det en skjerpende omstendighet i herværende sak. Å benytte en treningsbane der halvparten av hestene ikke er vaksinert øker faren betraktelig for at Langeruds hester kunne blitt smittet av hesteinfluensa og tatt dette videre tilbake til egen stall og til totalisatorbanene.

i skjerpende retning må det derfor legges vekt på at Langerud har utsatt både sine egne og andres hester for en større smitterisiko, ved å bringe hester med lav immunitet mot hesteinfluensa inn sammen med andre besetninger av hester, og deretter tilbake til hans egen besetning av dyr.

Det er imidlertid intet som tyder på at manglende vaksinerings var økonomisk motivert. Det synes nærmere som en litt lemfelig holdning til regelverket.

Overtredelse av særskilte bestemmelser for obligatorisk vaksinerings mot hesteinfluensa straffes i henhold til DNTs lov § 11.2 og straffes med bøter.

Domskomiteen har vurdert om det er grunnlag for å nedsette boten noe, i forhold til påtalebegjæringen. Det er ikke tvilsomt at kr. 40.000,- er en betydelig økonomisk belastning for en trener med svært lav inntjening på sine hester.

Domskomiteen har flere ganger gitt strafferabatt der saksbehandlingstiden har syntes unødige lang etter overtredelsen. I denne saken er det dog intet å klandre administrasjonen for, den lange saksbehandlingstiden skyldes utelukkende forhold hos den påtalte. Strafferabatt vil derfor på dette grunnlag ikke være aktuelt.

På ovennevnte bakgrunn anser Domskomiteen overtredelsen av regelverket som såpass graverende at vi ikke har funnet å redusere botens størrelse. Kr. 10.000,- pr. hest synes som et passende straffenivå. Ved bøtelegging av denne typen overtredelser er det også ønskelig at nivået settes slik at det gir en preventiv effekt.

På denne bakgrunn avsies følgende dom i tråd med påstand nedlagt av Det Norske Travselskap

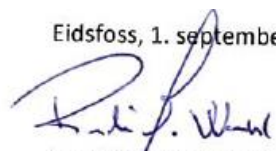
Domsslutning:

For forsettlig overtredelse av DNTs Løpsreglement og Særskilte bestemmelser for obligatorisk vaksinerings mot hesteinfluensa dømmes Anders Langerud til bot pålydende NOK 40 000, -, jf. DNTs Lov § 11.5 (1) b).

Dommen er enstemmig.

Ankemulighet

Denne avgjørelsen kan innklages til DNTs Appellkomite av begge parter. En anke må fremsettes skriftlig og oversendes Domskomiteen senest 14 dager etter mottagelse av dommen, jfr. §§ 20 og 21.

Eidsfoss, 1. september 2025

Randi Merete Wahl*

Jan Roger Humlebekk

Anders Morken

*Jeg bekrefter ved min signatur at Domskomiteens øvrige medlemmer den 29. august 2025 skriftlig har godkjent avgjørelsens innhold til undertegnede.